Abdestte imâmenin üzerini mesh ettikten sonra onu çıkarmanın hükmü

[Türkçe — Turkish — تركي]

Muhammed Salih el-Muneccid

Terceme: Muhammed Şahin

Tetkik : Ali Rıza Şahin

2012 - 1433

IslamHouse.com

﴿هل حكم خلع العمامة بعد المسح عليها في الوضوء كحكم الخف؟﴾

« باللغة التركية »

محمد صالح المنجد

ترجمة: محمد شاهين

مراجعة: علي رضا شاهين

2012 - 1433

IslamHouse.com

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Soru:

Âlimlerin, çarıkların (mestlerin) üzerini mesh etme ile imâmenin üzerini mesh etmeyi birbirinden ayırmakta dayandıkları ölçüleri nedir? Zirâ âlimler, üzeri mesh edilen çarıkların (mestlerin) çıkarılmasının abdesti bozduğunu,üzeri mesh edilen imâmenin çıkarılmasının ise, abdesti bozmadığını söylemektedirler.

Cevap:

Hamd, yalnızca Allah'adır.

Birincisi:

İmâmenin üzerini mesh etmek, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in sahih sünneti ile sâbittir.

Nitekim Amr b. Umeyye'den -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre o şöyle demiştir:

((رَأَيْتُ النَّبِيَّ صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَمْسَحُ عَلَى عِمَامَتِهِ وَخُفَّيْهِ.)) [رواه البخاري]

"Ben,Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'i, imâmesinin ve çarıklarının (mestlerinin) **üzerini mesh ederken gördüm."**[1]

İmâmenin üzerini mesh etmek câizdir diyen görüş, İmam Ahmed'in mezhebinin görüşüdür.

İbn-i Rüşd -Allah ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demiştir:

"İmâmenin üzerini mesh etme konusunda âlimler görüş ayrılığına varmışlardır. Bunlardan İmam Ahmed bunu câiz görmüş, Mâlik, Şâfiî ve Ebu Hanife gibi bazı âlimler ise, bunu câiz görmemişlerdir."[2]

İmam Nevevî -Allah ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demiştir:

"Bir kimse, (abdest sırasında) başının bir kısmını mesh etmeyi bırakır ve sadece imâmenin üzerini mesh ederse, bize (Şâfiî mezhebine) göre, ihtilafsız câiz değildir. Bu, âlimlerin çoğunluğunun görüşüdür."[3]

---

[1] Buhârî; hadis no: 205

[2] Bidâyetu'l-Muctehid; c: s: 15

[3] el-Mecmû'; c: 1, s: 407

"Bunun içindir ki el-Merdâvî, imâmenin üzerini mesh etme meselesini, Hanbeli mezhebinin müfredâtından saymıştır."[1]

Bu konuda en tercihli görüş; delil bakımından İmam Ahmed'in mezhebinin görüşüdür.

İkincisi:

İmâmenin üzerini mesh etmek câizdir diyenler, imâme ve mestleri çıkarmakla abdest bozulur hükmü konusunda, ikisinin arasında fark olmadığını görmektedirler. Hatta onlara göre ikisi de birdir.

Abdest alırken mestlerin üzerini mesh ettikten sonra mestleri çıkarmakla abdestin bozulacağını söyleyen kimse,imâmenin üzerini mesh ettikten sonra imâmeyi çıkarmakla da abdestin bozulacağını söylemektedir. Bu, Hanbeli mezhebinin bir görüşüdür.

İbn-i Kudâme -Allah ona rahmet etsin- imâme hakkında şöyle demiştir:

"Zaman bakımından imâmenin süresi, imâmeyi abdest aldıktan sonra giyme şartı ile imâmeyi

---

[1] Bkz: "el-İnsaf"; c: 1, s: 185

çıkarmakla abdetsin bozulacağı şartı;mestlerin hükmü gibidir. Çünkü imâme, üzeri mesh edilen -başın mesh edilmesi ve ayakların yıkanmasının yerine geçen- iki şeyden birisidir."[1]

el-Merdâvî şöyle demiştir:

"(Abdest alırken) çarıklarının (mestlerinin) ve imâmesinin üzerini mesh eden kimsenin, ayakları ve başı ne zaman ortaya çıkarsa (imâme ve mestlerini çıkarırsa), meshin süresi dolmuş olur.Yeniden abdest alması (ayaklarını yıkaması ve başını mesh etmesi) gerekir."[2]

Mestleri çıkarmakla abdest bozulmaz diyen kimse imâmeyi çıkarmakla da abdestin bozulmayacağı görüşündedir. Bu görüş, Zâhirî mezhebinin kurucusu İbn-i Hazm'a âittir. İmam Ahmed de bir rivâyette bu görüştedir. Şeyhuslislâm İbn-i Teymiyye de -Allah ona rahmet etsin- bu görüşü tercih etmiştir."[3]

---

[1] el-Kâfî; c: 1, s: 39

[2] el-İnsaf; c: 1, s: 190

[3] Bkz: "el-Muhallâ"; c: 1, s: 137 ve c: 1, s: 240. el-Merdâvî; "el-İnsaf"; c: 1, s: 190

Şeyhuslislâm İbn-i Teymiyye -Allah ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demiştir:

"Bir kimse, mestini ve imâmesini çıkarmasıyla abdesti bozulmaz."[1]

Allah Teâlâ en iyi bilendir.

[1] el-İhtiyârâtu'l-İlmiyye; s: 26